

בס"ד ח' שבט ה'תשע"ז
 הדלקת נרות - 16:57
 צאת השבת - 17:49
 רבנו תם - 18:24
 שעון חורף - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שבע עשרה - עלון מס' 852
 @ במוצאי שבת מתחילין "ברכת הלבנה".
 @ ביום שני, הילולת ר' שלום שרעבי זצ"ל (הרשי"ש) זיע"א.
 @ לקראת ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות,
 יש לקנות פירות יבשים רק בהכשר מהודר.

אברהם יגל

לעי"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות

מפטידין: "הדבר אשר"
 (ירמיה מו)
 מרתק - ראו בעמוד 2
 סיפור מההפטרה

פרשת בא

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה רביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מלטייני הפרשה:

- ← המשך עשר המכות שהביא הקב"ה על המצרים. ארבה, חושך, מכת בכורות.
- ← קורבן הפסח במצרים, לקיחת פשה וסימון דם על המשקוף, ואכילת הפשה באותו הלילה.
- ← ציווי בני ישראל לחוג את חג הפסח לדורות.
- ← מכת בכורות, מתו כל בכורי מצרים.
- ← יציאת מצרים "בעצם היום הזה".
- ← דיני קורבן פסח לדורות הבאים.
- ← דיני הקדשת בכורות לה'.
- ← מצוות הגדה של פסח ומצוות תפילין.

❖ "לא ראו איש את אחיו".
 כאשר אדם לא רואה את השני, לא מבחין בקיומו, זה החושך האמיתי!!! מכת חושך אמיתית היא זו, שאדם לא מתבונן על מצוקת חברו, מעלים את עינו מרצונותיו, או חלילה דורך עליו כדי לעלות מדרגה...
 ❖ "ואמרתם זבח פסח הוא לה'" (יב,כז)
 על הפסוק "ונשלמה פרים שפתינו" דרשו חז"ל שבזמן הזה מקיימים את דיני קרבנות בלימוד הלכותיהם. זהו שנאמר "ואמרתם זבח פהסח".
 הזבח הוא בכך שהפה סח ואומר את הלכות הקרבנות.
 ❖ "כי מננו זיקה לעבוד את ה'"
 "ממנו" אותיות ממון. את ממונו צריך ליקח לעבוד ממנו את ה'.
 ❖ "כל בן זכר לא יאכל בו"
 אל תפילת יום הכיפורים מצרפים אפילו את פושעי ישראל. בתחילת היום הקדוש נהוג בכל תפוצות ישראל להכריז, כי על דעת המקום ועל דעת הקהל מתירים להתפלל עם העבריינים.
 לא כן בעת אכילת קרבן פסח, אז אנו מרחיקים מאתנו את אותם פושעים, שכן על הפסוק "כל בן זכר לא יאכל בו" דרשו חז"ל, כי הפסוק מדבר במי שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים.

❖ "שלח עמי ויעבדוני"
 "עמני ויעבדוני" - סופי אותיות שם ה'. הקב"ה בחר בעם ישראל מכל העמים שיעבדו אותו, אחד מהדרכים לעבוד את ה', זו עבודה שלב-תפילה.
 ❖ "קדש לי כל בכור פטר כל רחם"
 הרוצה לפתוח פתח בנפשו לקיים רמ"ח מצוות, אזי העיקר לקדש את המחשבה. קדש את המחשבה הנקראת "בכור" ואז זה יהיה פתח לרמ"ח מצוות עשה.
 ❖ "ויעל הארבה על ארץ מצרים ויזה בכל גבול מצרים" (י, י"ד)
 כפי המתבאר הובדלה ארץ גושן מכל המכות, מלבד במכת הארבה, והטעם מפני שהיו ישראל עתידים לצאת בקרוב, כדי שלא ישאר תבואת השדה למצרים. וזה מדויק מהכתוב "על ארץ מצרים וינח בכל גבול מצרים" וגם בארץ גושן. [תוספת ברכה]
 ❖ "היום אתם יוצאים בהידש האביב"
 כתב רבנו בחיי: תורתנו הקדושה תלתה את זמן המועדים בעונות השנה; חג הפסח בזמן האביב, שבועות בזמן הקציר וסוכות בזמן האסיף. לפיכך תיקנו חז"ל בנוסח ברכת הקידוש ותפילת המועדים: "מקדש ישראל והזמנים", ולא "מקדש ישראל והמועדים", שהרי קיום המועדים תלוי בזמן האביב, הקציר והאסיף.

פינת הניבים והפזגמים

והגדת לבנד ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים =
 עליך לצרף לקיים המצוות גם דבור בפה ולומר: ה' עשה לי את התשועה הנפלאה בצאתי ממצרים בעבור המעשה הזה אשר אני עושה עכשו.
 דוגמה: בשכר המעשה הזה של קרבן הפסח במצרים עשה ה' לי את התשועה בשעה שצאתי ממצרים.
 מקור: והגדת לבנד ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים [שמות יג ח]. (ניבונכו)

מרכות ואחולות לפסיקת לוידינו איכ"ו וטכ"ו דוידי הי"ו

בהגיע הבן לתואל מיי למצויות. יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה. שיתברך ברוחניות ובגשמיות ויצליח בלימודיו ובכל מעשיו וברכה והצלחה לניסים ושרה דוידי הי"ו ולסטיב ומלי ארבל הי"ו שירונו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.

הסירו ממשל מדוד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"הידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

רק תעופו לי מהעיניים

"וישאלים וינצלו את מצרים"

שואל הרב שלמה לווינסטיין בספרו 'ומתוק האור': מדוע חוזרת התורה ומספרת על שאילת כלי הזהב והכסף גם כעת, בשעה שיוצאים ישראל ממצרים? התוספות מבאר: שבני ישראל ארזו את מזוודותיהם לקראת היציאה, ובתחתית המזוודות טמנו את כלי הזהב, הכסף והאבנים הטובות. מתאר הרב לווינסטיין את שהיה: כליל יציאת מצרים, נקש המצרי על דלת ביתו של היהודי: "מושלחה, אתם הולכים!" "אכן כן", משיב משה. "אוקיי... אז אני מבקש שתחזיר לי את הזהב והכלים ששאלת ממני..."

"אין בעיה" משיב מושלחה ברוח לב, "רק תמתין מעט, אני רק צריך לפרק את המזוודה ומיד תוכל לקבל... מדובר בלא יותר משעתיים שלוש..."

"שעתיים - שלוש!" המצרי מתחלחל - מי יודע אילו מכות עוד יבואו בשעתיים הללו!... גם כך מצרים בקושי מחזיקה מעמד..."

"טוב, טוב, לא צריך..." הוא ממלמל, "העיקר שרק תעופו מכאן!... מהר ככל האפשר!"

"בניד בשחילי זחיים" - חינוך

ראוי לצין כי בחינוך ילדים את השבחים יש לתת על היגיעה והמאמץ ללמוד ולהיות ילד טוב. עדיף ילד שמשקיע את כול כולו ומקבל במבחן 60 מאשר ילד שני שהכול בא לו בקלות והוא מקבל 100 מבלי להתאמץ. בהמשך החיים לראשון יהיו כלים כיצד להתמודד עם אתגרי העולם בעוד השני יישבר ויכנס לעצבות וייאוש כשדברים לא יצלחו לו. גם את עצמינו "למה אנחנו לא חכמים כמו פלוני או יפם כמו אלמוני", מוטב לנו אם נהיה שמחים במי שאנחנו ונעשה את המיטב להיות אנחנו עצמנו ולא אף אחד אחר. בעיית כל הבעיות הינה שהאדם אינו מכיר את מקומו. גם אם יש לו ילדים מחונכים, שפע כלכלי, משפחה בריאה וכל טוב, לא תמיד הוא שרוי בשמחה. וכך הוא מקרין ומחנך את ילדיו ודבר זה אינו רצוי. במציאות תודעתית כזו קל הרבה יותר להפוך את החיסרון ליתרון ואת החושך לאור.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לנשים

ארגון "אברהם יגל" בעירו ביבנה והסביבה

משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א

בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים שעה רביעית, בחסות "בית הלחם"

כל הישועות והברכות

לאבי ועליה מוסאי הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלויין. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה. ולהבדיל לעיני רפאל בן שמעון ז"ל לעיני שרה בת סרוור ז"ל לעיני אסתר בת נרגיס ז"ל

מרכה והצלחה

לשבתאי ישראל מוסאי שזכות המצווה והסיוע לזיכוי הרבים, תעמוד להם ולמשפחתם להתברך בשפע קודש, בריאות ופרנסה טובה והצלחה לילדיהם ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה. וזיווג הגון משרש נשמתו הסתורה לאילי בן שרה נ"י

כל הישועות והברכות

לדניאל והמרן יצחק-פור הי"ו שתרמו לסעודה הרביעית בלויין. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו משאלותם לטובה באושר ובפרנסה טובה. שירונו נחת מכל יוצאי חלציהם וזיווגים הגונים לילדיהם ולהבדיל לעיני שולמית בת עזרא ז"ל

מרכה והצלחה

למרדכי ודינה אלשיך על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו באושר ורפואה שלימה בפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב. זרע קודש לנתנאל בן דינה ולשמרת בת מלכה לרפואת מרדכי בן מרים

מרכה ואיחולים לנשים

ליון ושירה אלשיך לרגל היולדת הבן יה"ר שיעלה במעלות התורה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וברכה והצלחה למשה ושרה יוספי ולמשה ויפה אלשיך ולדוד ואורלי טויטו

מרכה והצלחה

לניסים דידי בן שרה הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות עם רעייתו שרה מנב"ת

מרכה והצלחה

למרים דידי בת זליכה מנב"ת הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרנ"ב אבריה וש"ה גידיה. רפואת הנפש ורפואת הגוף. שתחזור לאיתנה הראשון.

לע"נ הצנוע והענו רפאל מוסאי בן שמעון ושרה ז"ל שבת ח' שבט פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו	לע"נ הצנועה והענוה שולמית יצחק-פור בת עזרא ונור ז"ל ביום רביעי יב' שבט פקידת שנתה 16:15 - עליה לבית העלמין	לע"נ הצנוע והענו זרובבלנ' אחי בן בנימין ז"ל יג' שבט פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו	אזכרה במלאת שלושים לע"נ הצנוע והענו יוסף כרמי בן רחל ז"ל ביום רביעי יב' שבט 16:45 - מנחה, דברי תורה מפי הרח"ג גדעון בן-משה שליט"א, ערבית וסעודה בבי"כ "עזרא הסופר" יום חמישי ב- 07:30 עליה לבית העלמין	מרכה והצלחה לדניאל בן זמירה, ליסי בן זמירה, לשרה בת זמירה שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וברכה והצלחה למשה ושרה יוספי ולמשה ויפה אלשיך ולדוד ואורלי טויטו	מרכה והצלחה לאורן ואפרה פינטו על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וברכה והצלחה למשה ושרה יוספי ולמשה ויפה אלשיך ולדוד ואורלי טויטו
לע"נ הצנוע והענו נורי בן יצחק י' שבט פקידת שנתו יב' שבט פקידת שנתו	לע"נ הצנועה והענוה חביב בן רחמים יב' שבט פקידת שנתו	לע"נ הצנועה והענוה שירי בת שמואל ז"ל יד' שבט פקידת שנתה שתמליץ טוב בעד משפחתה ובעד משה ושושנה זיוון	לע"נ הצנוע והענו רפאל מוסאי בן שמעון ושרה ז"ל שבת ח' שבט פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו	לע"נ הצנוע והענו שולמית יצחק-פור בת עזרא ונור ז"ל ביום רביעי יב' שבט פקידת שנתה 16:15 - עליה לבית העלמין	לע"נ הצנוע והענו זרובבלנ' אחי בן בנימין ז"ל יג' שבט פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו

שבת שלום ומבורך

לע"נ נשמות:	רפואה שלימה והחלמה מהירה:
<p>הרב ישעיהו מהצרי ז"ל בן יוסף הי"ו ניסן אברהם בן נהיית ז"ל שרה מוסאי בת סרוור ז"ל רחל מוסאי בת ביבי ומרדכי ז"ל יוסף כרמי בן רחל ז"ל אילנה גולברי בת טורן ז"ל רבקה ישראל בת ברוד ז"ל אסתר ממן בת פרח ז"ל</p>	<p>שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו ישראל פריג' רפאל בן מרים הי"ו נהוראי-חנניה בן דינה ומיכאל הי"ו באבאי באבאי בן מורורי הי"ו לירן מלכה בן ריטה ועמרם הי"ו ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.</p>

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

אכילת לחם ללא נטילת ידיים

שאלה : האם מותר לאכול לחם בלא נטילת ידיים, באופן שאינו נוגע בלחם בידי אלא באמצעות מפית וכדומה?

תשובה : בגמרא במסכת חולין (דף קז:) אמרו, התיירו מפה (כלומר התיירו אכילת פת על ידי שיעטוף ידיו במפה, בלא נטילת ידיים) לאוכלי תרומה (שהכהנים שהיו באים לאכול תרומה בזמן שבית המקדש היה קיים, היו מחוייבים ליטול ידיהם קודם אכילתם, כדי שלא יטמאו את התרומה במגעם, והקיילו עליהם חכמים, שאם רצו, אינם מוכרחים ליטול ידיהם, ורשאים לאכול את תרומתם באופן שלא יגעו בה בידיהם אלא בהפסק מפה או כפפות וכדומה) ולא התיירו מפה לאוכלי טהרות (שבזמן שבית המקדש היו סתם בני אדם שאינם כהנים, שנוהגים בחסידות ואוכלים את כל מאכליהם בטהרה, כדי שלא יטמאו מאכליהם, וממילא אותם בני אדם הוצרכו גם כן ליטול ידיהם לפני שהיו אוכלים כל דבר, כדי שלא יטמאו במגעם, ולאנשים אלו לא הקילו רבותינו לאכול באמצעות מפה בלא נטילת ידיים) פירש רש"י, שהוא מפני שהכהנים היו מורגלים מאד כל ימיהם לאכול את כל מאכליהם בטהרה (לפי שאצלם נוגע הדבר לאיסור ממש) ולפיכך אין לחוש שיטעו ויגעו בידיהם במאכליהם, על כן היקלו להם שיאכלו לאכול בלא נטילת ידיים באמצעות מפה, מה שאין כן סתם בני אדם, שאינם רגילים וזהירים כל כך לאכול בטהרה, יש לחוש שיגעו בטעות בידיהם במאכל, לפיכך אין להקל להם לאכול באמצעות מפה בלא נטילת ידיים.

ולאור האמור, כתבו רבים מרבותינו הראשונים, לענין נטילת ידיים שבזמננו קודם אכילת פת לחם, שמכיון שבדאי אין אנו בכלל אותם כהנים שהיו זריזים וזהירים לשמור על מאכליהם בטהרה, ממילא תקנת רבותינו ליטול ידיים קודם הסעודה שייכת בכל מקרה, ואין להקל בה על ידי אכילה באמצעות מפית. והעושה כן, לבטל נטילת ידיים מכיון שאוכל על ידי מפית, מבטל תקנת חז"ל. וכן פסקו הטור ומרן השלחן ערוך (סימן קסג) ומובן שכל זה שייך גם לענין הבא לאכול דבר שטיבולו במשקה שחייב בנטילת ידיים.

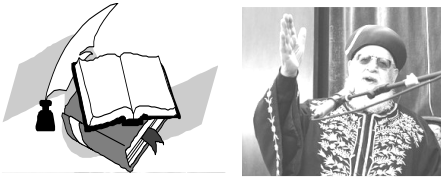
ולסיכום: אין להקל לאכול פת לחם בלא נטילת ידיים, אפילו אם אינו נוגע בפת בידו, וכגון שאוכל באמצעות מפית וכדומה, שבכל מקרה חייב בנטילת ידיים.

האם יש אופן שבו הקילו לאדם לאכול פת

בלא נטילת ידיים.

יש לחזור אחר מים לנטילת ידיים מלפניו עד מרחק של ארבעה מילין ומלאחריו עד מרחק של פחות ממיל, יש לשער לפי "זמן הליכה" למקום כזה, ושיעור הליכת ארבעה מילין הוא שבעים ושתים דקות, והליכת מיל אחד אורכת שמונה עשרה דקות. לפיכך אם יש מים במקום מרוחק מאד, אלא שיש בידו להגיע לשם באמצעות כלי רכב, אם יכול להגיע למים שבהמשך דרכו תוך שבעים ושתים דקות או מלאחריו בתוך פחות משמונה עשרה דקות צריך לעשות כן.

ולסיכום : אדם המהלך בדרך ונקלע למצב שאין לו מים לנטילת ידיים, כל שידוע שבהמשך דרכו בתוך שבעים ושתים דקות של הליכה או נסיעה יהיו לו מים לנטילת ידיים, צריך לעכב סעודתו ולהמתין עד שיגיע למקום המים ויטול ידיו כדיון. וכן אם צריך לחזור על עקבותיו אחורנית לצורך השגת מים, כל שידוע לו שתוך שמונה עשרה דקות יהיו לו מים לנטילת ידיים חייב לחזור על עקבותיו וליטול ידיו כדיון. אבל אם אין לו מים אפילו במרחקים אלו, רשאי לאכול בלא נטילת ידיים, באופן שיעטוף את שתי ידיו במפית או בכפפות וכדומה ויאכל לשובע נפשו.

ה'דעות? סיפור מזההפטרדה

פרשת בא : מפטירין ירמיהו מו'

נבואתו של ירמיהו הייתה על אדמת מצרים לאחר חורבן הבית הראשון כאשר ישמעאל בן נתניה הרג את גדליה בן אחיקם ששלט על שארית הפליטה שנשארו בירושלים. למרות אזהרותיו החמורות של הנביא, שמו העם את פעמיהם למצרים וגם היגלו את ירמיהו הנביא עמם. ירמיהו מתנבא על הפרענות הכבדה שיביא ה' על מצרים, ופונה בנבואתו לנבוכדנצר מלך בבל "להכות את ארץ מצרים" וזאת על כי המצרים הרעו לישראל לאורך כל השנים עוד מזמנו של המלך רחבעם בנו של שלמה המלך, שלקחו את אוצרות בית ה', ואת אוצרות בית המלך. וכן הרג פרעה נכה מלך מצרים את יאשיהו מלך יהודה אשר היה צדיק ופרעה מלך על יהודה 4 שנים והטיל על העם מס כבד.

ועוד הנביא אומר למצרים להכין את עצמם לגלות אשר תימשך ארבעים שנה והארץ תהיה שממה "כלי גולה עשי לך יושבת בת מצרים כי נוף לשמה" (שממה) תהיה ונצתה מאין יושב" ומדמה הנביא את הצעקות והשבר של מצרים כנחש "קולה כנחש ילך" פרוש: כמו הנחש הקדמוני כשקיפץ ה' את רגליו לאחר חטאו, נשמע קולו מסוף העולם ועד סופו, כך גם קולם של מצרים יהיה חזק כשיפלו שבויים ביד נבוכדנצר (עוז והדר). המלבי"ם מפרש כמו שלנחש היה רגלים ונקצצו עיני חטאו, כך גם המצרים נקצצו רגליהם מהתבוסה שנחלו מנבוכדנצר ויצאו לגלות בקומה נמוכה.

למרות שבהפטרדה מנבא ירמיהו על חורבן ממלכת מצרים שהייתה אומה חזקה, מוקדשים פסוקי הסיום לעם ישראל. שעם ישראל חשש שאם ממלכת מצרים המפוארת והחזקה תושמד עיני בבל גם הם יאבדו ח"ו. לכן מסיים ירמיהו את נבואתו בפסוקי נחמה בשונה מאומות העולם "אתה אל תירא עבדי יעקב נאום ה' כי אתך אני. כי אעשה כלה בכל הגויים אשר הדחתך שמה ואתך לא אעשה כלה. ויסרתך למשפט ונקה לא אנקד". ירמיהו לא טוען שעם ישראל לא יקבלו עונש להיפך "ויסרתך למשפט" אבל הוא מדגיש את ההבדל הגדול בין עונשם של ישראל לעונשם של הגויים. על הגויים נאמר "כי אעשה כלה בכל הגויים" ועל ישראל נאמר "ואותך לא אעשה כלה". וזה ההבדל שהמון אומות נכחדו מין העולם ועם ישראל חי וקים לעד. "כי את אשר יאהב ה' יוכיח". הייסורים רק ממרקים את העוונות. ובע"ה נגאל בקרוב. כמו שבפרשה מסופר על מפלתם של מצרים, וישראל נגאלו, כך בהפטרדה עם ישראל נגאלו ממצרים לאחר מפלתם עיני נבוכדנצר מלך בבל.

(בברכת השם ג.י.פ.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

עושים שותפות

כשהגיעה שושנה-רייזל, בתו הבכורה של יוסף דוד, המכונה דודיל, לפירקה, השמחה היתה מהולה בעצב קל ובדאגה כבדה. שושנה היתה בת 18, ולאחריה נולדו להם כמעט שנה אחר שנה, בנים ובנות כן ירבו, יפים ובריאים. הבנות נולדו ראשונות, מה שמחייב את אביהן, להיערך לקראת פס-ייצור של נדוניות. קשה לחסוך פרוטה לפרוטה כדי לייצר נדוניה ברט-משקל סביר, כי פשוט אין פרוטות מיותרות.

דודיל, שואב המים הותיק של העיירה, היה מעביר את שלוש הפרוטות שהרוויח מדי יום, לידיו של החנווני המסור, לטובת כמה כיכרות לחם, חתיכת גבינה כחושה ומספר ביצים. נו, אז מחתנים בת בכורה במזל טוב ושיהיה לברכה והצלחה, ענבי הגפן בענבי הגפן באמת דבר נאה ומתקבל.

ובכן "יועצים" ובעלי מנמות חיוביות בעיירה, יעצו לדודיל שיגש לפרידמן סוחר העצים הגביר. מתחת לרצפה של הארמון שלו טמונים סכומי עתק. אם תצליח לשכנע אותו, אתה מוציא ממנו נדוניה שראוי להתכבד בה". האמת ניתנת להיאמר, שאותו שרגא פרידמן, היה אומנם עשיר כקורח, אך אוצרותיו גם היו בלועים באדמה כאוצרות קורח, ורק הקב"ה וקומץ מלאכים יכלו לדעת מה וכמה טמון שם. קבצני העיירה ידעו שמפרידמן להוציא רובל, זה כמו להוציא מים מסלע וגם אם יכו עם 1000 מקלות באותו פרידמן, ספק רב אם המעיין יבקע, ויזובו מים. לזכותו של אותו סוחר עצים פרידמן ייאמר, שהוא היה יהודי מתמיד משכים ומעריב, פה ושם אחרי תפילת שחרית חוטף כמה משניות, כמה קפיטל תהילים, מנשק מזוזה ושועט לעסקיו. נכון, קשה היה לו להפרד מאוצרותיו, אבל כבר אמרו חז"ל גדול נסיון העושר מנסיון העוני, ותודו להשם שלא נולדתם פרידמן.

דודיל השכים באותו בוקר מיוחד, שעתיים לפני עלות השחר, אמר ברכות השחר וברכות התורה והתחיל לקרוא תהילים עם דמעות. המון דמעות נשרו מעיניו על כפות ידיו הסדוקות, על הסטנדר והשחוק ועל דפי הגמרא. יהודי צריך הלוא להקדים תפילה וצדקה ודמעות, בטרם השנור. הוא סיים את תפילת שחרית והלך מהסס משהו לכוון ביתו הענק של פרידמן. דודיל נקש בדלת, ולבו החסיר פעימה. אחד המשרתים פתח את הדלת והאיר פניו לדודיל "כן אדוני הכנס בבקשה, האדון תכף יקבל פינד". אחרי חצי דקה יצא פרידמן מן המטבח ובידו כוס חלב רותח. "שב דודיל, יקירי, אני כבר שולח להביא לך משהו לשתות" גילה הסוחר פרידמן חביבות מפתיעה למדי. אחרי כמה חילופי מילות נימוסין, ודברי תורה מחזקים, נשף דודיל עמוקות, ואמר: "ר' יהודי, אני צריך עזרה. ברוך השם הקב"ה חנן אותי בתריסר ילדים שיהיו בריאים, 6 בנות 6 בנים, והפרנסה דחוקה...". פניו של פרידמן התכרכמו להם, וגוון אפור נפרש על לחייו האדמדמות. הוא לא היה בנוי לאיזה סחיטה... בטח לא עכשיו... "ועכשיו בחסדי השם, בתי הבכורה שושנה-רייזל הגיעה לפירקה... וצריך נדוניה מכובדת, ומה לעשות, אני רק שואב מים... הפרנסה בדחוק".

"אז מה אתה רוצה ממני?" שאל פרידמן בקול צונן. "לך יש בעיה, ואתה מגלגל אותה לפתחי. זכית ב-12 ילדים שיהיו בריאים זה העסק שלך, זו מטלה שלך להשיא אותם. לי נולד בן אחד, וברוך השם חיתנתי אותו בשפע רב. אתה לא יכול דודיל עם כל הכבוד, להפיל עלי עול כבד שאיננו מוטל על צווארי... אני ממש מצטער..."

הדם ירד עד לבהונות רגליו של שואב המים, מן ההלם והבושה. הוא לא ציפה לכזו מקלחת של צוננין, בעיקר לאחר קבלת הפנים האדיבה.

"נו, טוב" הוא לחש "זו באמת לא בעיה שלך...". הוא הרים את תיק התפילין ונפנה לכוון דלת היציאה. עולמו חשך בעדו. הוא הצטמרר מתחת לכובעו המרופט, והסחרחרת איימה למוטטו כמו עץ ללא שורשים מול רוח סערה. אוי, הבזיון, הבזיון. אוי הבושה, הבושה... כמה שזה קשה.

לפתע חש דודיל כוחות עצומים וטמירים בוקעים ממעמקי ליבו השבור והנעלב. הוא אחז בידית הדלת, ייצב את עצמו, ובטון צלול ובוטח אמר לפרידמן: "תשמע ידידי מר פרידמן. חז"ל מלמדים אותנו, כי שלושה שותפים יש באדם, הקב"ה, אביו ואמו. האבא והאמא נותנים בשר, עצמות, דם וגידים, והקב"ה נופח בו נשמה טהורה. מר פרידמן, לי יש שנים עשר ילדים... יש לי תריסר שותפויות עם בורא עולם. כמעט כל שנה הוא עשה איתי שותפות, תראה עד כמה הוא אוהב אותי, וכמה הוא סומך עלי, אבל אתה נכבדי, עם כל העושר והכבוד, יש לך רק בן אחד, זה הכל. הקב"ה כנראה לא סומך עליך, ולא רוצה אותך בתור שותף. תסלח לי מר פרידמן, לי יש תריסר עסקים ושותפויות עם בורא עולם, ואתה, עם שותפות אחת קטנה, בא וזורק שותף בכיר של בורא עולם מן הבית שלך בבושת-פנים. תתבייש לך... אתה חצוף... אתה פוגע בשותף גדול של אבא בשמים... תודה רבה..."

דודיל סיים את המונולוג המפתיע וטרק את הדלת. פרידמן כמעט בלע את הלשון מתדהמה. הוא רץ לכוון הדלת וקרא לעבר דודיל: "דודיל עצור, תגיד לי כמה צריך להשקיע בשביל הנדוניה. 1,000 רובל, 2,000 רובל, תגיד!". דודיל תוך כדי הליכה הרים קולו והפטיר "לפחות 5,000 רובל, הזוג הצעיר צריך גם בית קטן בקצה העיירה...". "קייבלת" צעק פרידמן "קייבלת, בוא היכנס וקח את הכסף!!!".

דודיל נעצר. הוא לא האמין למשמע אוזניו. האם סוחר העצים החצוף הזה ממשיך ללגלג עליו. הוא לא רצה להביט לאחור, ולגלות את פרצופו הציני של הסוחר המגושם... אבל לך תדע אולי... אולי...

פרידמן נכנס לביתו, פתח את הכספת, הוציא משם שקית בד מנופחת ובתוכה 5,000 רובל ספורים, ושעט לעברו של שואב המים.

"קח דודיל, קח. שיהיה במזל טוב, ברכה והצלחה. אל תשכח להזמין אותי לחתונה, מתי? אחרי החגים... אבל עם כל הכבוד דודיל, אל תשכח, גם אני שותף... גם אני שותף בשושנה-רייזל יחד איתך ועם הקב"ה, לא כן?". "בהחלט" אמר דודיל "אין שותף יותר טוב ממך". ושמש גדולה וחמימה, מעל למעטה עננים צוננים, חיכה לה. (קובי לוי)